Hva gjør NVE for å følge opp vannforskriften?

1
2012

FAKTA

NVE har ansvar for forvaltning av landets vann- og energiressurser, og skal sikre en helhetlig og miljøvennlig forvaltning av vassdragene. NVE spiller derfor en viktig rolle i oppfølgingen av vannforskriften. NVE har en rekke virkemidler for å opprettholde eller forbedre miljøtilstanden i vassdrag.

Organisering og planarbeid

NVEs regionsjefer deltar i vannregionutvalgene. Utvalgte regionansatte deltar i arbeidsutvalg og vannområdeutvalg.

NVE gir innspill til "Planprogram", "Vesentlige vannforvaltningsspørsmål", "Tiltaksanalyser" og "Forvaltningsplaner med tiltaksprogram".

NVE bidrar i arbeidet med å utarbeide sentrale veiledere.

Karakterisering

NVE gjennomfører karakterisering av regulerte vassdrag og vassdrag med andre fysiske inngrep, og foreslår kandidater til sterkt modifiserte vannforekomster (kSMVF).

NVE har utviklet et verktøy for en enhetlig karakterisering og påvirkningsanalyse av grunnvannsforekomstene i Vann-Nett.

Tiltaksanalyser

NVE gir innspill til tiltaksanalysene i vannområdene.

Nye forvaltningsplaner og tiltaksprogram

NVE bidrar til endelig utpeking av sterkt modifiserte vannforekomster og fastsettelse av målet for dem: "godt økologisk potensial".

Oppfølging av vedtatte forvaltningsplaner og tiltaksprogram

NVEs miljøtilsyn, i samarbeid med miljømyndighetene, følger opp tiltak som skal gjennomføres av regulanter i samsvar med konsesjonsvilkårene.

NVE gir bistand til å bedre vassdragsmiljøet der det er forringet av tidligere inngrep, både på eget initiativ og etter tiltaksprogrammet i forvaltningsplanene. Gjenåpning av flomløp,

Tevla i Meråker kommune. Kunstig terskel bygget av grov stein fra elva av Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk (NTE). Foto: Tor Olav Sandnæs, NVE

Informasjon
fra Norges vassdrags- og energidirektorat

gjenskaping av elvesvinger og andre tiltak for å få økt naturvariasjon på kanaliserte strekninger, er eksempler på slike tiltak.

Noen tiltak som er foreslått i tiltaksprogrammene kan innebære behov for vilkårsrevisjon, omgjøring av gitte konsesjoner, innkalling til konsesjonsbehandling eller nedlegging av vassdragsanlegg (gamle fløtningsdammer og lignende). For disse sakene må vannregionutvalget (VRU) eller andre fremme konkrete og begrunnede krav til NVEs konsesjonsavdeling.

Overvåking

NVE driver hydrologisk basisovervåking av vannforekomstene, både for overflatevann, grunnvann og markvann. For å fylle krav i vannforskriften har NVE bidratt med flere nye overvåkingsstasjoner, moderni-

Gluggvasselva i Grane kommune. Bildene viser en elvestrektning før og etter at det er laget kulper og samlet vannføringen mellom kulpene. Det er lagt ut store steiner i kulpene for å skape skjulplasser for fisken. Foto: Tore Olav Sandnæs, NVE

Hydrologisk målestasjon ved Jægervatnet i Lyngen, foto NVE

FAKTA

Hva er vannforskriften?

Hovedformålet med vannforskriften er helhetlig og økosystembasert vannforvaltning.

Vannmiljøet skal beskyttes og brukes på en bærekraftig måte. Det skal settes miljømål for alt vann, både i elver, innsjøer, kystvann og grunnvann. For å oppnå miljømålene skal det iverksettes tiltak for å forebygge, forbedre eller gjenopprette tilstanden der det er nødvendig.

- Alt vann skal forvaltes med sikte på beskyttelse og bærekraftig bruk av vannet og vannets økosystemer.
- Vannet skal forvaltes som en helhet fra fjell til fjord. Forvaltningsgrensene skal følge de naturgitte grensene for nedbørfeltene og tilhørende kystområder.
- Vassdrag (elver og innsjøer), grunnvann og kystvann skal ses i sammenheng.
- Forvaltning av vannmengder, vannkvalitet og økologi i vann skal ses under ett.
- Den samlede påvirkningen av alle sektorer som bruker og påvirker vann skal vurderes.
- Myndighetene skal legge til rette for at alle interessenter og allmennheten kan medvirke til forvaltningen.

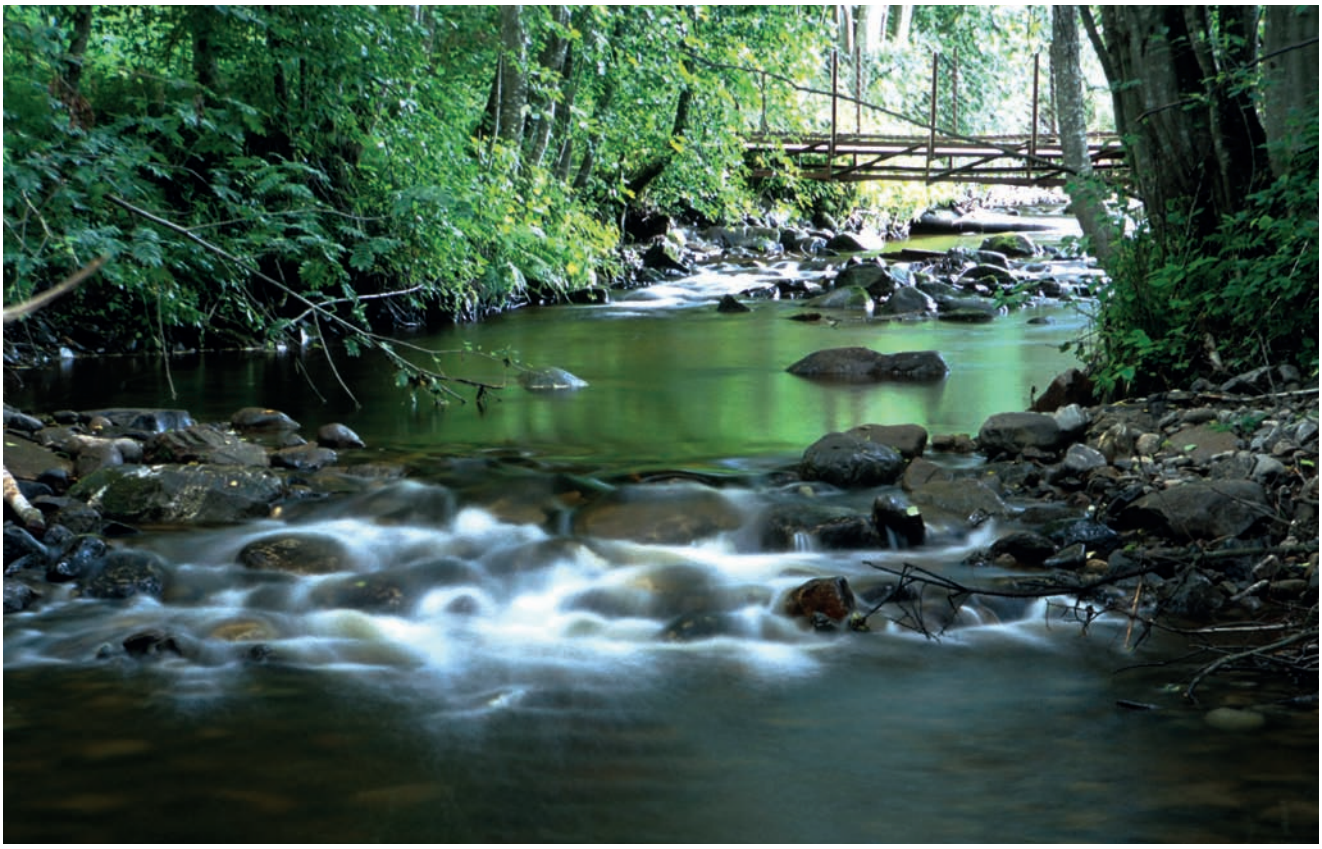

Biotoptiltak i Båhusbekken i Ringsaker kommune. Foto: Arne Hamarsland, NVE

sering av eksisterende stasjoner og økt saksbehandlerkapasitet.

NVE har hjemmel i konsesjonsvilkårene til å pålegge kraftverkseiere og andre å bidra med finansiering av eller selv foreta hydrologisk overvåking.

Konsesjonsbehandling og revisjon av konsesjonsvilkår

NVE behandler søknader om ulike fysiske inngrep i vassdrag etter vassdragslovgivningen. Vannkraft er den viktigste av disse. Saksbehandlingen innebærer en vurdering og avveining av fordeler og ulemper ved tiltaket. Vurderinger av miljøvirkninger og forholdet til vannforskriften og naturmangfoldloven er sentrale tema.

Konsesjonsbehandlingen innebærer utstrakt høring av allmenne interesser. Vannregionmyndigheten er en viktig høringspart. I større saker gjennomføres folkemøter både under meldingsfasen før det fastsettes konsekvensutredningsprogram, og når søknaden foreligger. I alle saker gjennomføres en sluttbefaring etter høringsrunden, der alle som har avgitt høringsuttalelse blir invitert.

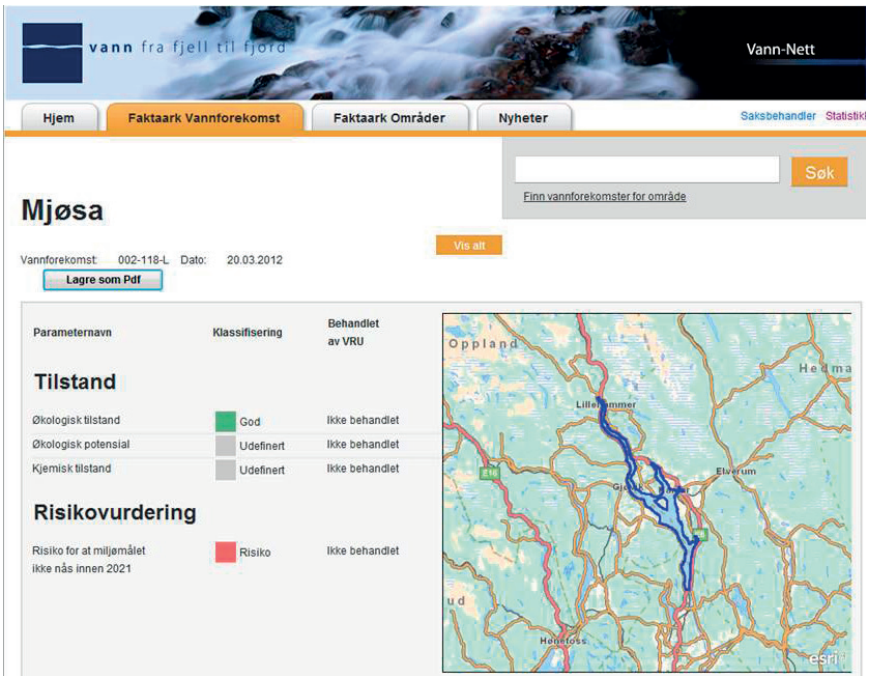

Nve har utarbeidet en rekke veiledere for å sikre at alle hensyn ivaretas. Disse er tilgjengelige på NVEs hjemmeside. NVE har ansvar for prosessene med revisjon av vilkårene for eldre konsesjoner. Hovedintensjonen med revisjon av konsesjonsvilkår er å bedre miljøforholdene.

NVEs miljøtilsyn

Når NVE/OED gir konsesjoner eller reviderer eksisterende konsesjoner pålegges en rekke vilkår, bl.a. standardvilkår for naturforvaltning, som gir NVEs miljøtilsyn og miljømyndighetene hjemmel til å gi pålegg om undersøkelser og miljøforbedrende tiltak. I tillegg fører NVE tilsyn med at utbyggingen og driften er i samsvar med konsesjonen og vilkårene.

Kart og analyser

NVE kartlegger energiressursene i Norge og formidler informasjon om vann–kraftproduksjonen til de ulike vannregionene.

Norges vassdrags- og energidirektorat

NVE

Utlegging av kantvegetasjon på gammel forbygning, Tanaelva, Foto: NVE

NVE har en rekke databaser som er tilgjengelige for allmennheten. Vann-Nett er den viktigste for vannforskrift-arbeidet. NVE har ansvar for ved-likehold og videreutvikling av Vann-Nett, og veiledning i bruk av systemet. NVE har utarbeidet en kartløsning for Vann-Nett, som er et viktig hjelpe-middel i arbeidet med vannforskriften. I tillegg kan mye relevant informasjon finnes i NVE-Atlas.

Forskning og utvikling

NVE er et nasjonalt kompetansesenter for hydrologi, og har et spesielt ansvar for å skaffe grunnleggende kunnskap til bruk i forvaltning av vann- og energiressurser

NVE initierer og deltar i flere forskningsprosjekter relatert til vann-kraft og miljøvirkninger.

- Klimaforskning: En rekke prosjekter og rapporter fra NVE tar for seg ulike konsekvenser ved klimaendringer i Norge.

- FoU-prosjekter for vannkraft og miljø. Vi bidrar med forskningsmidler både til egeninitierte forskningsprosjekter som Miljøbasert vannføring, og til andre prosjekter som ser på forholdet mellom vannkraft og miljøhensyn.

Mer om NVEs oppgaver finner du på www.nve.no

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er et direktorat under Olje- og energidepartementet med ansvar for å forvalte landets vann- og energi-ressurser.

NVE skal sikre en helhetlig og miljø-vennlig forvaltning av vassdragene, fremme en effektiv kraftomsetning og kostnadseffektive energisystemer og bidra til en effektiv energibruk.

NVE har en sentral rolle i beredskapen mot flom og vassdragsulykker og leder den nasjonale kraftforsyningsbered-skapen.

NVE er engasjert i FoU og internasjonalt samarbeid innen sine fagområder.NVE er nasjonal fag-institusjon for hydrologi.

Hovedkontor 1

Middelthunsgt. 29
Postboks 5091 Maj., 0301 Oslo
Telefon: 09575
Telefaks: 22 95 90 00
Internett: www.nve.no

Regionkontorer

Region Midt-Norge (RM) 2
Trekanten, Vestre Rosten 81,
7075 Tiller Tlf: 72 89 65 50,
Faks: 72 89 65 51
E-post: rm@nve.no

Region Nord (RN) 3
Kongensgate 14-18, P.boks 394,
8505 Narvik Tlf: 76 92 33 50,
Faks: 76 92 33 51
E-post: rn@nve.no

Region Sør (RS) 4
Anton Jenssens gt. 7
Postboks 2124, 3103 Tønsberg
Tlf: 33 37 23 00,
Faks: 33 37 23 05
E-post: rs@nve.no

Region Vest (RV) 5
Naustdalsvn. 1b,
P.boks 53, 6801 Førde
Tlf: 57 83 36 50,
Faks: 57 83 36 51
E-post: rv@nve.no

Region Øst (RØ) 6
Vangsveien 73,
P.boks 4223,
2307 Hamar
Tlf: 62 53 63 50,
Faks: 62 53 63 51
E-post: ro@nve.no

Ansvarlig redaktør: Bjørn Svenungsen
bsve@nve.no
Fagansvarlig: Inger Staubo, inst@nve.no
Layout: Rune Stubrud
Trykk: NVEs kopisenter, opplag: 200